

## УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

**Бєлікова Ю.Ю.**

*учитель,*

*Криворізька загальноосвітня школа I-III ступенів № 114*

### **НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ – ЦЕ УНІКАЛЬНА МОЖЛИВІСТЬ ВІДІЙТИ ВІД ШАБЛОНУ, ЦЕ НІБИ ЧИСТИЙ КОВТОК ПОВІТРЯ**

Кінець століття було ознаменовано в історії людства новим етапом розвитку – побудовою інформаційного суспільства, що спричинило появу нових суспільних потреб, зокрема в галузі освіти. Модернізація сучасної школи передбачає орієнтацію навчання не лише на засвоєння учнем певної суми знань, але й на розвиток його особистості, його пізнавальних і творчих здібностей. Головне завдання, яке ставиться перед вчителем, – формування покоління молоді, що буде захищеним і мобільним на ринку праці; здатним робити особистісний, духовно-світоглядний вибір; матиме необхідні знання, навички і компетентності для інтеграції в суспільство на різних рівнях; здатним до навчання упродовж життя. Найголовнішою з компетентностей є комунікативна: вміння оперувати набутими знаннями, сформованими навичками, використовувати їх у практичному житті, особливо, якщо ми з вами визначили, що перед нами творчо-обдарована дитина.

Велику допомогу у цьому надають нам інформаційні технології, ці технології роблять урок більш наочним і цікавим, сприяють здійсненню диференціації та індивідуалізації навчання, розвиває обдарованість. ІКТ – це сукупність методології та технології навчання, в основу якої покладено використання комп'ютерних навчальних програм, електронних посібників, підручників. Для мене важливий завжди результат, тому, на мою думку, кожний вчитель повинен володіти комп'ютером на рівні з учнем.

Існує багато можливостей використання нових інформаційних технологій – від самостійного складання досить досконалих програм, створення своїх сторінок у просторі Інтернету,

дистанційного навчання до поринання у світ найкращих музейних колекцій та бібліотек.

Засобами ІКТ є:

- електронні підручники;
- таблиці;
- літературні портрети;
- тестові завдання;
- диктанти;
- медіа-твори;
- віртуальні екскурсії;
- веб-квести.

Всі ці засоби сприяють підвищенню ефективності навчальних занять, об'єктивності і контролю знань учнів, прискорює накопиченню активного словникового запасу. У ході роботи учні створюють презентації, публікації, буклети, бюлетені, паспорти героїв, відеокліпи, блоги персонажів.

Нові інформаційні технології надають фантастичні можливості вчителям та батькам у розвитку загальних здібностей дітей з використанням всього арсеналу досягнень світової культури. Мається на увазі, що є багато комп'ютерних енциклопедій, досконалих учбових програм, ілюстрованих комп'ютерних книжок, ігор для навчання, що розвивають здібності дитини.

Інтернет – це ,насамперед, інтерактивна реальність, де люди зустрічаються, знайомляться, розмовляють, дискутують. Окрім фактично неосяжної інформаційної бази, Інтернет слугує потужним засобом комунікації, швидкості, одночасності обміну інформацією – це потужний потенціал. Тому наведу декілька рекомендацій, як допомогти дітям у використанні комп'ютера:

- поцікавтеся тим, як ваші діти користуються комп'ютером. Хай вони відчують, що вам не байдужі їх навички та інтереси у цій галузі;

- пропонуйте своїм дітям нестандартні завдання;

- заплануйте зі своїми учнями відвідування музеїв у системі Інтернет. Дуже корисно відвідати музей, де можна подивитись картини, які ілюструють те, що діти прочитали та вичили. Наприклад, діти вивчили тему «Шевченко-художник», і подорож до музею допоможе їм замислитися над тим, наскільки був талановитим митець.

Інформаційна компетентність:

- комунікативна культура;
- соціальна компетентність;
- здатність навчатися все життя;
- володіння інформаційними технологіями.

Ми з вами сьогодні говоримо про обдарованих дітей, я звикла говорити про творчо – обдарованих, бо мій предмет – це мова та література.

Інтернет надає можливість більш продуктивно працювати з цими дітьми.

Наприклад, скласти літературний портрет:

- дослідження документів;
- фотографії;
- таблиці;
- хронологічний матеріал.

Я пропоную портрет Шевченка, знизу знаходяться хмарки, дітям зачитую слова поета, а вони вибирають найбільш вдалі. Найкращі підібрані записуємо у хмарках і оздоблюємо портрет (у презентації).

Динамічні таблиці: даю схеми з неправильними визначеннями, і діти повинні самотійно знайти помилку.

Орфографічні тренажери дають змогу вчителю попрацювати над підвищенням грамотності учнів, можна скласти картки за результатами виконаних завдань.

Міні презентації для творчих дітей це є скарбом, тому що після вивченої теми я пропоную слайд з опорними словами, а діти самотійно його завершують.

Віртуальні екскурсії:

- відеорозповіді;
- відеоролики (учні самі можуть їх створити);
- відеофільми.

Стоп – кадр: вибираю з відеофільмів або відеороликів кадр, який містить проблемне питання.

Розшифруй закодоване слово: закодовані слова у схемах, їх треба розкодувати і зробити свій слайд.

Тести: складаю самотійно, результати висвічуються на електронний журнал.

Веб-квест: я ще називаю міні-проект, хоча це проблемне питання з елементами рольової гри, для виконання якого

використовують інформаційні ресурси Інтернету, навчальна та пізнавальна подорож всесвітньою павутиною в пошуках відповідей на поставлені питання, індивідуальна робота в команді на загальний результат.

Не можу не сказати і про те, що я працюю в обласній електронній школі «Школа, відкрита для всіх». Вона є потужним освітнім ресурсом і для вчителя, і для учня.

«Школа, відкрита для всіх» – це система заходів, направлених на створення відкритого інформаційного освітнього ресурсу для забезпечення рівного доступу до якісної освіти, особистісних потреб учнів через організацію дистанційного навчання в системі загальної середньої освіти. Це розробка інноваційно-освітнього середовища, спрямованого на забезпечення рівного доступу до освітніх послуг на основі застосування особистісно зорієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей кожної дитини.

Що саме розробляю для дитини: тести, тренажери, словники, лекції, медіа – уроки.

Для обдарованих дітей це є знахідкою. Якщо дитина малює можна запропонувати зробити комп'ютерний малюнок, якщо співає, запропонуйте написати музику, якщо поет, запропонуйте щось написати.

Коли займаємося дослідницькою роботою, то інформаційні технології просто необхідні.

Час іде, вчитель повинен бути попереду, не треба сперечатися: що краще – їхати на возі чи на машині?

ІКТ – це відкриття нового, це знання, це розвиток обдарованості, бо дитина самореалізується, їй подобається самооцінювати свої знання і вміння, вона вміє і знає.

Ми вчителі, ми вчимо. О. Гончар сказав: «Кожен владен розпорядитися своїм життям так, щоб жити на повну напругу... і мусить максимально виявити свою людську сутність».

Не треба боятися відходити від отого стандартного, бо в нас сидять діти, яким потрібне окреме поле, вільне і просторе, де б вони змогли розвернутися, де вони вільно мислять, вміють говорити словами, мімікою, жестами, олівцем, нотами.

Отже, використання інформаційних технологій впливають на розвиток комунікативних компетентностей дитини.

### **Список використаних джерел:**

1. Гончарук Ю. Організація роботи з обдарованими дітьми // Директор школи. – 2006. – № 27-28, липень. – С. 27-32.
2. Пєхота О. М. Освітні технології: навчально-методичний посібник. – К.: А.С.К., 2001.
3. Токмань Г. Методи викладання літератури в їхній особистісній спрямованості на учня / Г. Токмань // Дивослово. – 2004. – № 2.
4. Туріщева Л. В. Особливості роботи з обдарованими дітьми. – Х.: Вид. група «Основа», 2008. – 122 с.
5. Фасоля А. Особистісно-зорієнтований урок літератури – мета, зміст, технологія уроку / А. Фасоля // Дивослово. – 2004. – № 8.

**Бондаренко Т.С.**

*студентка,*

*Полтавський національний педагогічний університет  
імені В.Г. Короленка*

### **ТАРАС ШЕВЧЕНКО – ЛЮДИНА ХХІ СТОЛІТТЯ (ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА)**

Уже 200 років пройшло з того дня, як у селі Моринці в родині кріпаків народився маленький Тарасик. Скільки таких Тарасиків народилося до нього, а скільки опісля, з одного боку, сказати важко. Проте, якщо ж дійсно замислитися над цим питанням, то, скоріше за все, такий Тарас – один.

Поет, публіцист, художник, інтелектуал, поборник ідей справедливості, справжній патріот своєї Вітчизни – він навіки вкарбувався не лише в історію України, а й у літопис всесвітній. Митець, рівного якому немає і, напевне, ніколи не буде. Людина, що змушує українця, росіянина, поляка (ба навіть китайця та американця!) говорити про себе. У чому ж його велич? Як йому вдалося стати безсмертним?

Життя Тараса Григоровича не було радісним. Із 47 років, які йому були відведені, 24 пробув у кріпацтві, 10 – у засланні. Доля не подарувала йому й справжнього, палкого, пристрасного та єдиного кохання. Усі жінки, яких кохав Шевченко, були або ж заміжніми, або набагато молодшими за нього, що й ставало на заваді.